

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s' avonds, s' donderdags en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.
Alle bezending van brieven, announcee, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad abonnements, 20 centimen.
De aankondigingen, per drukkregel, 15 centimen.
De rekenen, per drukkregel 50 centimen.

TONGEREN, DEN 2 FEBRUARIJ.

NIEUWJAARSGIFTEN

AAN PIUS IX.

ZESDE LIJST.

Bedrag der vorige lijsten,	fr. 2050,77
M. CH. Spillaers, meubelmaker te Tongeren,	2,50
M. Libert Reggers, van Herderen,	10,00
M. Schils van Tongeren,	1,00
M. Houbrechts, burgemeester te Hex,	5,00
M. Boesmans, pastoor te Coninxheim,	10,00
Antoinette Peters,	2,00
Naamloos,	2,00
Een onbekende van Widoie,	1,00
Een onbekende,	1,00
Twee schrijnwerkers leergasten,	0,50
Een arme aan Pius IX.	0,35
Een wees aan den Vader der weezen,	0,25
Eene moeder en haar kind,	1,25
Den voorstaander onzer zielen vrijheid,	1,50
Weinig maar uitter barte,	0,15
Mijn zondagspenning,	0,50
Een onbekende,	0,50
Eenige leden der geestelijkheid van Mechelen, 2 ^a lijst,	50,00
M. Hubert Purnal van Berg,	2,00
Om eene bijzondere genade te bekomen, naamloos,	5,00
Au souverain Pontife de la religion que je professe,	5,00
M. E. Vandenbosch van Fall-Mheer,	5,00
Definitus .. Romanum Pontificem esse verum Christi Vicarium, totiusque ecclesie Caput, et omnium Christianorum Patrem. Concilium Florentinum.	
M.M. Stassen, pastoor te Canne,	10,00
Moors, id. te Fall-Mheer,	10,00
Lenders, kapellaan te id.	5,00
Kerkhofs, pastoor te Hees,	10,00
Pauly, id. te Kesselt,	5,00
Cuypers, id. te Vroenhoven-Montenaken,	5,00
Nicolaï, pastoor te Sussen,	10,00
Lenaerts, pastoor-deken te Vlytingen,	15,00
Vandenboorn, kapellaan te id.	5,00
Ontvangen door de tusschenkomst van M. den deken van Tongeren,	10,00
Eene onbekende dame van Tongeren,	10,00
Eene hospitalierster,	0,40

HET ONGELUK

IS TOCH ERGENS GOED VOOR

(EENE VERTELLING NAAR HET FRANSCH.)

Op een schoonen zomervond wandelden twee mannen langs den weg, die, dwars door het veld, aan de oevers der Vienne liggende, naar een klein dorp leidde, welks hooge toren men reeds van verre uit een dik gordijn van kastanjeboomen zag oprijzen. Een der mannen droeg eene zware spade op den schouder, en de andere was met een jachtgeweer beladen. Een grootte patrijshond liep achter hen, met den kop naar den grond gebogen en met hangenden steert, als een trouwe hond, die te lang in de bosschen heeft geloopt. De mannen klaptten en wandelden voort, dood op hun gemak, als eerlijke landlieden, die weten, dat hunne vrouw en hunne soep hen te huis wachten, de eerste spinnende, de laatste kokende.

— Ik zeg u, ik, sprak de man met de spade, dat Jeannette met Claude zal trouwen.
— En ik zweer u, meester Simon, antwoordde de man met het geweer, dat zij Pierre trouwen zal.
— Gisteren avond heeft zij wel viermaal gedanst met Claude.
— Ik heb haar vandaag bloemen zien plukken op de groote weide, in gezelschap van Pierre.
— Gij zijt koppig, vader André.
— En gij nog eiganzinniger dan een ram, meester Simon!
— Meester Simon leidde zijne spade van den linker op den rechter schouder; vader André daarentegen, liet zijn geweer van den rechter naar den linker schouder overgaan. Zij zwegen een oogenblik stil.

Mejuf Bormans van Henis, 5,00
De parochie van Hex, 620,00

TOTAAL . . . fr. 2867,67

Wij verzoeken nogmaals de personen die verlangen deel te nemen aan het werk der nieuwjaarsgiften, ons huone inschrijving zonder uitstel te doen toekomen, daar de lijsten binnen weinige dagen zullen gesloten worden.

Kiezingen.

Wij gaan heden voort met het onderzoek van het wetsontwerp, door het ministerie uitgedacht om een nieuw kiesstelsel in voege te brengen.

Volgens het oud stelsel dat tot heden in gebruik geweest is, wordt de stemafroeping gedaan op eene wijze die tot geene de minste klacht kon aanleiding geven. Bij de eerste stemming begint de naamafroeping met de kiezers der gemeenten die het kortste bij de hoofdplaats van het arrondissement hebben; zij eindigt met die der meest verwijderde gemeentens. Integendeel bij de tweede stemming, begint de afroeping met de kiezers die het verste verwijderd zijn en zij eindigt met die der plaats zelve waar de kiezing plaats heeft.

Deze manier van stemmen was heel rechtmatig, wijl zij bij de eerste stemming, aan de ver afgelegen kiezers den tijd geeft om zich op het oogenblik der stemming op hunnen post te bevinden en hun tevens bij de tweede stemming toelaat om vroeg te vertrekken, ten einde nog naar hunne woonplaats kunnen terug te keeren.

Deze rechtvaardige wijze van stemmen valt niet meer in den schik van onze liberale bazen. Een nieuw stelsel gaat ingevoerd worden. Er zal dan eene alphabetische lijst opgemaakt worden van alle kiezers van het arrondissement. De stemming zal beginnen met de oproeping der kiezers wier naam met de letter A begint, aan welke gemeente zij ook toebehooren. De namen der kiezers van steden en dorpen worden onder elkander gerammeld en alle kiezers wier namen beginnen met eene der eerste letters van den ABC, moeten bij de opening der operatiën tegenwoordig zijn, al moesten zij ook van het uiteinde van het arrondissement aangereisd komen. Voor velen zal zulks onmogelijk zijn, hetgeen voor uitslag zal hebben van hen van de kiesbus te verwijderen.

Gebeurt het nu dat er eene balloteering moet plaats hebben, dan zijn de kiezers wier namen beginnen met de laatste letters, zooals

— Dat is toch zeker, hernam de jager, nadat zij een eind wegs waren voortgewandeld, dat Jeannette nooit met Jean zal trouwen.

— O, dat zeker niet! antwoordde de man met de spade, hij is niet schoon, en daarbij is hij half zot.

— Zij zal toch spoedig een besluit moeten nemen, vervolgde vader André. Met den wijnogst wordt zij achtien jaar.

— Haar ontbreekt geen verstand, maar zij is nog jong, en zoo als het spreekwoord zegt, het beste perdt strijkelt wel eens.

— O, wat dat betreft, daar zou ik voor durven instaan, als voor mijne arme afgestorvene, die het puik der vrouwen was.... Zij is zoo verstandig als de pastoor.

— 't Is waar, en er valt op haar niets aan te merken; zindelijk, ordelijk, zuinig, zorgvuldig en schoon, dat meisje zou een schat zijn voor een huisgezin.

— Ja, die haar trouwt, mag zich gelukkig noemen.

— Dat geluk is voor ons niet meer weggelegd, mijn oudje, de baard is grijs, en dat jeugdige volkje ziet liever jonge vrijers.

— Welnu, dan zullen wij hunne kleinen op onze knieën laten spelen.

Hier werd hun gesprek door een luid gezang afgebroken. Dat gezang kwam uit eene weide, waar eene kudde koeijen graasde, die door een kleinen jongen naar den stal geleid werd. Midden op de weide was een meisje bezig met een ruiker te maken van wilde bloemen, die zij daar zoo even had geplukt. Toen zij gedaan had, nam zij een grooten bos versch gras op, tilde dien op den schouder, nam in den anderen arm, die half ontbloot was, baren bloemruiker, en, uit de volle borst zingende, ging zij dwars de weide over huiswaarts. Vader André en meester Simon wachtten haar op aan den hoek der haag.

V of W, gedwongen te wachten tot dat de gansche stemming afgelopen is, al is het ook dat zij toebehooren aan de meest verwijderde gemeente! Met moet bekennen dat zulk stelsel geenen gezonden zin heeft.

Laat ons nu eens zien welke rede men bijbrengt om deze veranderingen te rechtvaardigen. De kiezers eener zelfde gemeente, zegt men, zullen zich niet meer te zamen bevinden, dus zal het niet meer mogelijk zijn hen te bewaken, en het geheim der stemming zal aldus beter verzekerd zijn. Wij gelooven integendeel dat het geheim door het nieuwe stelsel niets beter dan door het oude zal gewaarborgd zijn. In plaats van dat geheim te verzekeren, zal de alphabetische stemming voor uitslag hebben van menigmaal eenen kiezer door tusschenkomst van andere personen te doen stemmen; dat is te zeggen dat wanneer de naam van eenen kiezer zal afgevoerd worden, er een andere zal kunnen bijtreeden en zijne stem geven zonder er recht toe te hebben. Dat zal eene nieuwe soort van bedrog zijn. Met de oude manier van kiezen was dit bedrog onmogelijk, terwijl eenieder stemde onder de oogen van zijne medeburgers die hem kenden. Onder het oud stelsel moest dit bedrog onfeilbaar en dadelijk ontdekt worden; met het nieuw kiesstelsel zal hetzelfde elken keer kunnen plaats hebben.

Van welken kant men het nieuwerwetsch kiesstelsel ook onderzoekt, men vindt overal dat hetzelfde hondernaal gebrekkelijker is dan het oude.

Het Senaat gaat zich met het ministerieel wetsontwerp bezig houden. Wij durven hopen dat de meerderheid des Senaats de handen niet zal leenen aan een wetsontwerp dat eene schreeuwend onrechtvaardigheid voor de buitenkiezers daartelt.

De runderpest.

Wij kunnen onze landbouwers niet genoeg inprenten hoe noodzakelijk het is in dit oogenblik een waakzaam oog te houden op den toestand hunner koeistallen. Hetgeen te Hasselt gebeurd is, toont genoeg welke nootlottige gevolgen eene onvoorzichtigheid kan hebben. Men weet inderdaad op welke wijze de runderpest in Hasselt gekomen is. Sommige stokers hebben de onvoorzichtigheid gehad van, ondanks alle waarschuwingen, vreemd en verdacht vee in hunne stallen te ontvangen. Dit heeft het uitersten der veepest tot gevolg gehad.

Het gaat van zelfs dat hetgeen in de stallen van Hasselt gebeurd is, even zoo zal plaats

— Drommels! zegde de een, spreekt men van Jeannette, dan ziet men hare voeten.

— Gij waart dus bezig over mij? vroeg zij.

— En van wien spreekt men anders, van den vroegen morgen tot den laten avond, dan van u, deugenie? antwoordde de ander.

— O, ik weet wel, dat het gansche land mij tot vader en tot moeder strekt; maar nog eens, waar hadt gij het over?

— Wilt gij het weten?

— Anders zou ik het niet vragen.

— Welnu, een van ons geloofd, dat gij den grooten Pierre zult trouwen.

— En de ander?

— Dat gij den kleinen Claude kiezen zult.

— Ja, toch?

— Wie van beiden heeft het geraden, Jeannette?

— Wie van deze twee vogels zingt het schoonst, de nachtegaal of de viuk? vroeg zij, met den vinger naar den hoogen tak van een populier wijzende.

— Is dat al, wat gij ons zeggen wilt?

— Ik zeg met het liedje:

Tra deri dera,
Va voir la bergère,
Tra deri dera,
Si le loup viendra!

En Jeannette liep in allerlei weg. Tusschen de weide en het dorp lag een wilgebosch; in drij sprongen had Jeannette het doorgeloopt, en weldra hoorde men niets meer dan het slotrijm van haar liedje, dat achter het gebladerde verflauwde:

Tra deri dera,
Va voir la bergère
Tra deri dera,
Si le loup viendra!

hebben in alle andere stallen waar men dusdanige onvoorzichtigheid begaast. Daarom is het hoogst noodig dat er geene enkele voorzorg verwaarloosd worde om de kwaal te beletten haren inval te doen. De landbouwer begaast eene onvergeefbare misslag zoo hij in zijnen stal een beest inbrengt, zonder zich wel verzekerd te hebben dat het voortkomt uit eenen gezonden stal waar in het geheel geen schijn van ziekte bestaat heeft. Zulks is nog niet voldoende. Het voeder, het mest voortkomende uit verpaste stallen, zijn besmettende stoffen die onfeilbaar de ziekte mededeelen aan de dieren waarmede zij in aanraking komen.

Dat is nog alles niet. Het is zonneklaar bewezen dat personen die zich in eenen aangestanden stal bevonden hebben, en zich daarna in eenen gezonden stal begeven, de ziekte aan het gezond vee mededeelen door hunne enkele tegenwoordigheid. Verstaat gij nu, landbouwers, met welke omzichtigheid gij moet te werk gaan? Het is niet genoeg van geene zieke beesten in uwen stal te ontvangen, de ingang van uwen stal moet gij verbieden vooral aan die in- en uitlandse landloopers die misschien denzelfden dag in aanraking geweest zijn met zieke beesten. Weest op uwe hoede, pachters, telt niet alleen op de maatregelen die door anderen genomen worden om de ziekte af te keeren. Zoo gij uwen stal niet streng gesloten houdt voor de vreemdelingen, dan loopt gij gevaar, niet alleen van uw vee te verliezen, maar nog van de oorzaak te zijn dat de veepest uwe geheele landstreek zal verwoesten. Om zulke schrikkelijke verantwoordelijkheid te ontloopen, kan men wel eenige voorzorgen nemen, al vallen deze soms ook wat moeilijker.

Wij behoeven hier niet bij te voegen dat de landbouwers der gemeentens waar de ziekte niet heerscht, zich wel moeten wachten van zich zonder groote reden op die plaatsen te begeven waar de veepest hare verwoesting uitwerkt. De runderpest is eene kwaal die nog niet genoeg gekend is; de menschelijke wetenschap is tot heden onmachtig om dezelve te genezen. Alles wat de ondervinding er over geleerd heeft, is dat zij uitermate smettelijk is, zoo verre dat het genoeg is dat een persoon zich in tegenwoordigheid van een zieke beest bevonden heeft om de veepest dadelijk mede te deelen aan gezonde dieren waarmede hij daarna in aanraking komt. Wij willen het reëluit zeggen: alle dagen ontmoeten wij lieden die uit enkele nieuwsgierigheid zich naar die plaatsen willen begeven waar de runderpest heerscht. Vooreerst zullen wij aan

— Op mijne eer! vette vader André andermaal het woord op, ik hou vol wat ik gezegd heb: zij zal Pierre trouwen.

— En ik wil wedden dat zij Claude voor man zal nemen.

— Maar hebt gij wel gezien, meester Simon! hoe zij glimlacht, toen ik Pierre noemde?

— Nu, ik wil wedden.

— Om wat... een goed middagmaal?

— Ja!

Vader André en meester Simon bezegelden deze weldingschap met een handdruk, en ondanks dit bewijs van eenstemmigheid, traden zij al klappende en twistende het dorp binnen.

Jeannette, die, zoo als zij zelve zegde, het gehele land tot vader en moeder had, was het mooiste meisje, dat men van Rochechouart tot Saint-Trioux vinden kon. Men beminde haar om hare schoonheid, maar voornamelijk om hare goedaardigheid. Vrolijk en zachtmoedig, behaagde zij zonder moeite niet alleen aan het mannelijk geslacht, maar ook aan de vrouwelijke kunne, hetgeen meer verwondering wekte bij de sterke geesten van het dorp. Zij had geen ander gebrek, dan dat zij met alles lachte en dat zij wat te veel tijd noodig had, om haar toilet te maken. Maar, dit overgeslagen, was zij zoo bevallig, zoo goed, zoo medelijdend, dat men haar deze kleine feiten van herte vergaf. En, zoo als mijnheer de pastoor tot zijne hoorders zegde: Wie is er volmaakt?

Jeannette was sedert haar vijfde jaar eene wees. Hare geboorte had harer moeder het leven gekost, en haar vader was omgekomen bij een brand, waarbij hij zijn leven had opgeofferd tot redding van het dorp.

— Als ik sterf, had hij gezegd, dan laat ik u mijne dochter na.

De arme man slaagde er in, de woede der vlammen te bedwingen, die het dorp verwoest-